מחשבת קצרה על הדף

הרב יחזקאל הרטמן

SHORT MACHSHAVA ON THE DAF

בכורות נד

עניין: כמלא רגל בהמה רועה – ט״ז מיל

תוספות השלם על התורה

בראשית ג, ז

א) עיני שניהם, ולא עיני בהמות וחיות. כי עירמים חסר י״ו לפי שאמר ״ותפקחנה עיני שניהם״, ועתה אין רואה כי אם י״ו מילין עיני הרועה כדאיתא בבכורות[1] מא׳ עד ע׳ יש י״ו אותיות כי עיני הרועה רואה הצאן י״ו מילין. להם חגורות ולא לשאר בריות.

ירושלמי פסחים פ״ד ה״ג

[ה]בסום: גמ׳ [ו][ז]מותר לגדל. [ח]אמר ר׳ בא כגון [ט]מהיר [י]שהוא עשר מיל על ששה עשר מיל. [יא]הוון בעיי מימר מאן

זוהר ויצא דף קנו ע״א

כד בעא למיזל פתח כל חד וחד קרא • רבי חנא פתח ואמר ויי׳ אמר אל אברם לחבריה הפרד לוט מעמו וגו׳ שא נא עיניך וראה וגו׳ וכי לפום חיזו דאברהם יהיב ארעא ולא יתיר • עד כמה חמי ב״ג תלת פרסי הו ארבע או חמש פרסי ואיהו אמר כי את כל הארץ אשר אתה רואה וגו׳ ולא כיון דארבע סטרין דעלמא חמי כל ארעא חמי • דהא ארבע סטרי דעלמא כלילן דכל עלמא תו זקף ליה קב״ה על ארעא דישראל

נפש חיה לרי״ר מרגליות

או״ח סי׳ תרפח, ב

ט״ח) אין עין אדם רואה יותר ממיל והלא אנינו בבכורות נ״ד ע״ב מעשר בהמה מלמדך כמלא רגל בהמה רועה וכמה היא רגל בהמה רועה ט״ז מיל דמך ט״ז מיל שלמעלה עינא דרועה וביבו׳ ב״ק פ״ז ה״ז אין מגדלין בהמה דקה בא״י לחל מגדלין במדבריות שבא״י וכו׳ ל״ל בא כגון מהיר שהוא ט״ז מיל על ט״ז מיל וכ״ה בירו׳ פסחים פ״ד ה״ג מקום שנהגו למכור וכו׳ והקשו מותר לגדל (תמי׳) ל״ל בא כגון מהיר שהיא ט״ז מיל על ט״ז מיל שמעמעמת שאסור לגדל לפי שמבעיר את השדות ובשמח ט״ז על ט״ז יכול לרחותם וכמבואר במדרש קהלת פ״ו פס׳ ונתתי את לבי לדרוש שחמרו שבע רחובן וגד שהרחיקו עלמם מן הגזל לפיכך נתן להם הקב״ה נחלתם במקום שאין בו גזל וכו׳ וכן ממהיר ט״ז מיל על ט״ז מיל [והמתי״כ ויהי משה שם במח״כ לא מצאו יהיהם כזה] ועיין בזוהר פ׳ ויצא קכ״ה סע״ב דכר עם חמי מד תלת או ארבע או חמש פרסי [ויש להעיר מ״ד רש״י ביבמות ק״כ ע״ב ד״ה המרכובה ועיין בב״ר סנ״ג כמחוי קצת ותכמ״ל] המורם מכל זה דשמח ט״ז מיל היא וודאי שמח הרואות ל״כ אף דלא יאבד ברואם

אור תורה להגה״ק מאוסטרובצא פרשת לך-לך

(יב) עוי״ל האיך ראה א״א שני מאות פרסי בראי׳ אחת דהנה בבכורות (דף נ״ד) קים להו לרבנן דשיתסר מילי קא שלטא בי׳ עינא דרועה עיי״ש מבואר דראי׳ של אדם ט״ז מילין דהיינו ארבע פרסי וכ״א בילקוט ראובני בפ׳ ויהיו שניהם ערומים ובזוה״ק (פ׳ ויצא) עיי״ש (ומ״ש בב״מ שיעור ראי׳ ריס היינו ראי׳ שי״ב פגיעה כמבואר שם) ובמדרש תנחומא (פ״ו) דאור של שבעת ימי בראשית הי׳ מ״ט פעמים כאור החמה של עכשיו וכ״כ התוס׳ ב״ב (דף ח׳) בשם התרגום עיי״ש ובמד״ר (פ״ד) בפסוק ויקרא אלקים לאור יום מבואר דאור שנברא בשי״ב הי׳ חוץ מאור החמה עיי״ש נמצא דאור שי״ב עם אור החמה הי׳ חמשים פעמים כאור של עכשיו וכיון דבאור של עכשיו אדם רואה ארבע פרסי ממילא באור שי״ב שהי׳ גדול חמשים פעמים הי׳ יכול לראות שני מאות פרסי ומבואר במד״ר שם דאור שי״ב נגנז לצדיקים לע״ל ואיתא בילקוט ראובני בשם המדרש דמשה רבינו הי׳ לו זה האור ומסתמא גם א״א הי׳ לו אור זה וא״כ במכוון שהי׳ יכול לראות מאמצע א״י כל ארץ ישראל וזהו ג״כ מ״ש במשה רבינו (פ׳ ואתחנן) עלה ראש הפסגה ושא עיניך ימה וצפנה ותימנה ומזרחה וראה בעיניך וגו׳ דהיינו נמי דמאמצע יוכל לראות כל א״י וז״פ (ועפ״ז אמרתי (בראשית אות כ״א) דאדה״ר הי׳ יכול לראות כל העולם עיי״ש):

(יד) עוי״ל טעם הפסוק כל הארץ אשר אתה רואה לך אתננה וגו׳ דאברהם אבינו ראה בראי׳ אחת כל ארץ ישראל שהוא ארבע מאות פרסי על ארבע מאות פרסי כמבואר במגילה (דף ג׳) דאיתא במדרש תנחומא (פ׳ בהעלתך) דאור של מעלה הוא מאה פעמים כמו אור דידן עיי״ש והצדיקים משתמשי־באור של מעלה ממילא לפמ״ש בבכורות (דף נ״ד) דראי׳ של אדם ארבע פרסי הי׳ ראי׳ של א״א באור של מעלה מאה פעמים ככה והוא במכוון ארבע מאות פרסי כשיעור כל א״י וכן משה רבינו ראה כל א״י בראי׳ אחת וע״כ כ׳ (פ׳ ואתחנן) וראה בעיניך וז״פ ונכון:

WHATSAPP EMAIL PODCAST TORAHANYTIME ALLDAF DAF YOMI PORTAL KOLHALASHON